

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

E-delegationens betänkande SOU 2013:75 Organisation av framtidens e-förvaltning

N2013/4785/ITP

Sammanfattning

Statens servicecenter anser att det är angeläget att regeringen tar ett tydligt ledaransvar för den framtida e-förvaltningen inom offentlig sektor. För att inte Sverige ska tappa sin position jämfört med omvärlden, bedömer Statens servicecenter dessutom att det krävs att det snabbt görs väsentliga satsningar inom området.

Statens servicecenter anser att det nu inte finns underlag för en bedömning av val av organisationsform vad avser framtidens e-förvaltning, utan att det som utredningen själv tar upp behövs ytterligare utredning. De statliga myndigheterna behöver dock, som tas upp i betänkandet, en funktion för samarbete och samverkan inom området digitalisering. I väntan på resultatet av en fortsatt utredning med konkretiseringar och belysning av inte minst ekonomiska konsekvenser, delar Statens servicecenter utredningens uppfattning att E-delegationens mandat bör förlängas till dess att en övertagande funktion är på plats.

Statens servicecenter delar SKL:s uppfattning i deras särskilda yttrande, att kommunal sektors behov av likvärdigt inflytande över eSamhällets framtida utformning inte tillräckligt återspeglas i betänkandet.

Statens servicecenter kan, som instrument för regeringen, utnyttjas och spela en viktig roll inom e-förvaltningen. Statens servicecenter kan bidra till ökad effektivisering och ge möjlighet till stora besparingar för staten som helhet. En väg att möta behovet av finansiella incitament för myndighetsgemensamma satsningar inom staten, är att utnyttja de medel som kan frigöras genom att statliga myndigheter ansluter sig till Statens servicecenter.

Digital samverkan

I betänkandet redovisas att länder som tidigt fokuserat på digital samverkan under senare år utvecklats i snabbare takt än Sverige. I en rapport¹ från Boston

¹ Nationell Strategi för Sverige – Från tillväxt till välstånd, september 2013

Consulting Group (BCG) pekar man på att digitaliseringen har potential att ge stora produktivitetsökningar genom att radikalt sänka transaktionskostnader, påskynda och förenkla affärsprocesser samt förbättra informationsflödet. Men man pekar vidare på att varken näringslivet eller staten investerar tillräckligt inom digitaliseringens område för att Sverige ska kunna hålla jämna steg med övriga länder.² Från en i dagsläget förhållandevis stark position tappar vi enligt rapporten i internationell jämförelse. I BCG:s s.k. e-intensitetsindex från 2012 placerar sig Sverige på tredje plats. Sveriges relativa position försvagas dock i alla delar av indexet. Om trenden fortsätter, dvs. om vi inte ökar investeringarna och övriga länder behåller sin utvecklingstakt, riskerar vi att ramla ned till en nionde plats år 2015. Av indexet framgår dessutom att nivån på myndigheters internetbaserade tjänster är det område som utvecklas sämst.

Statens servicecenter anser att utvecklingen är mycket oroande och att det därför är mycket angeläget att regeringen tar ett tydligt ledaransvar i den framtida digitaliseringsprocessen och e-förvaltningen inom offentlig sektor. Till det anser Statens servicecenter att det snabbt behövs väsentliga satsningar inom området för att vända den negativa utvecklingen.

Funktion för samarbete och samverkan

Statens servicecenter delar betänkandets uppfattning att det behövs en funktion som stödjer, koordinerar och driver gemensamma frågor inom e-förvaltningsområdet. Statens servicecenter anser att det nu inte finns underlag för en bedömning av val av organisationsform, utan att det som utredningen själv påpekar behövs ytterligare utredning med bland annat ytterligare konkretiseringar och belysning av inte minst ekonomiska konsekvenser. Statens servicecenter understryker vikten av att regeringen tar ett fortsatt ledaransvar för framtidens e-förvaltning.

Det är även enligt Statens servicecenter olyckligt om det skulle uppstå ett glapp när E-delegationens mandat upphör. En lösning kan vara, som föreslås i betänkandet, att förlänga E-delegationens mandat till dess att en ny funktion är på plats.

Samarbete med den kommunala sektorn

Enligt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) särskilda yttrande till betänkandet står den kommunala sektorn för 70 procent av medborgarkontakterna. Statens servicecenter anser därför att det ur ett medborgarperspektiv är mycket viktigt att den kommunala sektorn beaktas.

Regeringens målbild för e-förvaltningen

Regeringen redovisar i sin målbild för e-förvaltningen³ 3 mål och 9 delmål för statsförvaltningen. Strategin bygger på myndigheternas drivkraft att utveckla verksamheten genom e-förvaltning och att samverkan och samordning mellan myndigheterna genomförs där det behövs.

² Sidorna 36 - 38

³ Näringsdepartementet, Medborgaren i centrum – Regeringens strategi för en digitalt samverkande statsförvaltning, 2012.

Förutom att en funktion skapas för denna samverkan liksom att en tillräcklig samverkan med kommunal sektor skapas, vill Statens servicecenter fästa uppmärksamheten på att vi kan utnyttjas och spela en viktig roll som regeringens instrument i den digitala samverkan. Genom att myndigheterna fokuserar på sina kärnverksamheter och köper administrativt stöd av Statens servicecenter skapas bättre förutsättningar för att målet "Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten" ska nås.

Genom att ansluta sig till Statens servicecenters tjänsteområden Lön, Ekonomiadministration och E-handel bör flertalet myndigheter kunna effektivisera genom att de får lägre transaktionskostnader inom sina egna administrativa stödverksamheter. Enligt Statens servicecenters bedömning finns det sannolikt även stora besparingar att hämta hem om vi står för systemanskaffningar inom nämnda områden och till myndigheterna levererar färdiga tjänster, istället för att myndigheterna själva skapar egna systemlösningar.

Av en förstudie⁴ som genomförts av Statens servicecenter i samarbete med Riksarkivet, framgår att staten som helhet med stor sannolikhet skulle göra väsentliga besparingar genom att införa e-arkiv och e-diarium som tjänst vid Statens servicecenter jämfört med om varje myndighet skapar egna lösningar. Det finns även mycket som talar för att det skulle bli för ekonomiskt betungande för små statliga myndigheter att införa e-arkiv och e-diarium lösningar på egen hand. Det skulle i sin tur kunna leda till att viss elektronisk information inte blir enkelt tillgänglig för medborgarna.

Statens servicecenter anser att det finns behov av finansiella incitament för myndighetsgemensamma satsningar på e-förvaltningens område inom statsförvaltningen. En väg är att utnyttja de medel som kan frigöras genom att statliga myndigheter ansluter sig till Statens servicecenter.

Detta ärende har avgjorts av generaldirektören Thomas Pålsson efter föredragning av administrativ chefen Olov Rydberg. Vid den slutliga handläggningen av ärendet har även verksjuristen Elisabet Ekman medverkat.

Thomas Pålsson
Generaldirektör

Olov Rydberg
Administrativ chef

⁴ Förstudie Statens Servicecenter E-arkiv & E-diarium, Jan Aspenfjäll, eBuilder, 2 juli 2013.